

سفارش مکرر پیامبر اسلام به «مودت فی القربی»

آیت الله جوادی آملی می نویسد: اهل بیت(ع) مظاهر کامل ذو رحمة واسعة و وارثان رحمة للعالمین هستند. لذا چشمه های رحمت در خانه هایشان می جوشد و از آنجا جاری شده، به دیگران می رسد.

آیت الله جوادی آملی می نویسد: اهل بیت(ع) مظاهر کامل ذو رحمة واسعة و وارثان رحمة للعالمین هستند. لذا چشمه های رحمت در خانه هایشان می جوشد و از آنجا جاری شده، به دیگران می رسد.

به گزارش خبرگزاری مهر، به مناسبت ۸ شوال، سالروز تخریب قبور ائمه بقیع؛ قسمتی از کتاب ادب فنای مقربان، نوشته آیت الله جوادی آملی (جلد یکم صفحه ۱۶۰) برای علاقه مندان در پی می آید.

اهل بیت(ع) مظاهر کامل ذو رحمة واسعة و وارثان رحمة للعالمین هستند. لذا چشمه های رحمت در خانه هایشان می جوشد و از آنجا جاری شده، به دیگران می رسد.

بنابراین، درس رحمت، عطوفت، گذشت و مهربانی بیمت را باید از مکتب آنان آموخت؛ زیرا احسان و انعام انسان ها به یک دیگر معمولاً با انتظار مقابله به مثل، انتظار تشکر و... همراه است، لیکن ترحم و تفضل اهل بیت(ع) صرفاً برای خداست و انتظار مقابله به مثل، تشکر و تقدیر از هیچ کس ندارند، یعنی همان گونه که خدای سبحان با رحمت عامه و واسعه خویش موجودات را خلق کرده، نیازمندیهای آنها را برآورده می کند و از کسی انتظار پاداش و تشکر ندارد.

آنان نیز چون مظاهر رحمت عامه خداوندند حوایج مادی و معنوی مخلوقات الهی را برآورده می کنند و از کسی انتظار پاداش و تشکر شخصی ندارند. نه تنها در مورد رسالت، شعارشان قل لا أسئلكم علیه أجرأ است، بلکه در مورد إطعام و احسان نیز می گویند: إنما نطعمکم لوجه الله لا نريد منکم جزاء ولا شکوراً؛ فقط برای رضای خدا شما را اطعام میکنیم و از شما نه توقع جزا و پاداش داریم و نه انتظار تشکر و تقدیر. یعنی همان گونه که «حباً لله» خدا را عبادت می کنند، سایر اعمال و افعالشان را نیز فقط «حباً لله» انجام می دهند.

تاریخ در گذشته ای نه چندان دور از سوی کوه فکran و معاندان وهابی، واقعه بسیار تلخ تخریب قبور فرزندان نبی مکرم اسلام محمد مصطفی (ص) و نیز حتی تحریم عرض سلام و ارادت و دوستی به ساحت آن بزرگواران را نظاره گر است در حالی که خود حضرت در طول عمر با برکت خود، عنوان «مودت قربی» را مکرر سفارش نمودند. به راستی ثمره اهمیت این سفارش ها ی پی در پی در لسان نورانی رسول رحمت(ص) در چه جایی نمو پیدا می کند؟

چیزی که به نام «مودت قربی» در اجر رسالت مطرح است نفع مستقیم آن به خود مردم بر می گردد؛ چون آنان چراغ های هدایت و کشتیهای نجات امت اند.

حکیم متأله آیت الله جوادی آملی در بخشی از کتاب ارزشمند «ادب فنای مقربان» به این مهم پرداخته و آورده اند: کسی از این نور بهره می گیرد یا بر این کشتی سوار می شود که به آنان علاقه مند باشد اما کسی که به آنان مودت و علاقه ندارد، نه تنها از نورشان بهره نمی گیرد، بلکه تلاش می کند تا این جلوه های فانی نشدنی را خاموش سازد. پس «مودت قربی» اجر و مزد رسالت به گونه ای که نفع شخصی در آن مطرح باشد نیست، بلکه مقدمه به بار نشستن زحمات رسالت است.

بنابراین، اهل بیت نبی اکرم (ص) به تبعیت از خود آن حضرت هیچ گونه چشم داشتی از دست و دهان مردم نداشتند تا به آنان پاداش دهند یا از آنان تشکر کنند، چنان که به تصریح قرآن کریم، سایر انبیا (ع) نیز چنین بودند.

آنان تنها از خدا انتظار اجر و مزد دارند: إن أجری إلا علی الله وهو علی کل شیء شهید، نه چون بردگان که به نجات از جهنم بیندیشند و یا تاجران که سودای بهشت در سر داشته باشند. صفحه جان و سراسر وجودشان را حب پروردگار و عشق و ارادت به او پر کرده است.

خدای سبحان نیز مهر تأیید بر این ادعا زده، فرمود: در میان مردم کسانی هستند که اعمالشان را فقط برای تحصیل رضای من انجام میدهند؛ ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضات الله، نه برای رسیدن به بهشت و نه برای رهیدن از جهنم. از این جهت اجر آنها جز «اجر لقاء» و ورود در بهشت منسوب به خدا: جنتی نخواهد بود. بنابراین، همه اعمال این خاندان چه

شخصی باشد و چه اجتماعی کرامت بیمنت است و تنها از خدای تبارک و تعالی انتظار پاداش دارند.

اهل بیت(ع) سرچشمه های رحمت

در روایتی از رسول اکرم (ص) رسیده است: بهشت مشتاق چهار نفر از اهل من است، خدا آنها را دوست دارد و من نیز مأمور به دوستی آنها هستم. آن چهار نفر عبارتند از: علی بن ابی طالب، حسن، حسین و مهدی(ع)؛ همان کسی که عیسی بن مریم (علیهما السلام) پشت سر وی نماز میخواند؛ إِنَّ الْجَنَّةَ تَشْتَاكُ إِلَى أَرْبَعَةٍ مِنْ أَهْلِ قَدِ أَحَبَّهُمُ اللَّهُ وَأَمَرَنِي بِحُبِّهِمْ: علی بن ابی طالب والحسن، والحسين والمهدي صلوات الله عليهم الذی یصلی خلفه عیسی بن مریم.

وی در ادامه به رحمت های حضرات معصومین نسبت به دیگران پرداخته و مرقوم داشته: رحمت‌هایی که از معصومین(ع) بروز می کند دو قسم است: اول: رحمت‌های عاطفی، دوم: رحمت‌های عقلی

هر چند که دیگران تا حدودی از قسم اول رحمت برخوردارند و جامعه به پشتوانه همین رحمت، با تعاون و تعاضد اعضای آن پیش می رود، ولی ائمه(ع) مانند همیشه و همه موارد در نقطه اوج این قله رفیع قرار دارند و در این بخش نیز قافله سالار جامعه انسانی هستند.

امام صادق(ع) یکی از خدمت‌گزاران خود را برای انجام کاری فرستاد، لیکن او رفت و باز نگشت. آن امام همام(ع) خود در پی او رفت ولی بر خلاف انتظار، او را در گوشه ای خوابیده یافت. بر بالینش نشست و به باد زدن او مشغول شد تا راحت بخوابد. هنگامی که خادم از خواب بیدار شد، امام(ع) به او فرمود: نباید هم شب بخوابی و هم روز. شب، از آن توست که در آن استراحت کنی اما روز تو از آن ماست.

این سخن پسندیده و درست، بعد از خدمتی شایسته(نه در ابتدای کار) آن هم به صورت امر به معروف و نهی از منکر، خود رحمت دیگری در حق آن خدمت گزار بود، تا او را به وظیفه خود آشنا کند. بنابراین، چیزی که این خاندان را از دیگران ممتاز میکند همان است که در قسم دوم می آید.

قسم دوم رحمت که برتر و بالاتر از قسم اول بوده دور از دسترس دیگران قرار دارد و حیات انسانی جوامع بشری مرهون آن است همان محصول وحی است که به صورت رحمت از خانه این ذوات مقدس ترشح و تنزل میکند و به دیگران می رسد.

این قسم از رحمت است که آنان را وادار می کند تا بار سنگین و کمرشکن رسالت و هدایت را بر دوش بکشند و در حالی که به آنها سنگ می زدند و پیشانی و دندان‌شان را میشکستند و... دست از ارشاد و راهنمایی مردم برنمی داشتند و تا آنجا که امید هدایت‌شان میرفت تلاش می کردند و همواره از خدا می خواستند که آنها را هدایت کند: «رَبِّ اهْدِ أُمَّتِي فَإِنَّهُم لَا يَعْلَمُونَ».

امید است با شناختی صحیح از خاندان عصمت و طهارت رهرو همیشگی ایشان باشیم.

منبع: کتاب ادب فنای مقربان، ج ۱ ص ۱۶۰